

Ako som sa (skoro ne)stal strelcom

Z vlastnej skúsenosti o tom, čo motivovalo aj demotivovalo úplného začiatočníka a čo ho čakalo, ak sa chcel postaviť so športovou vzduchovou pištoľou na palebnú čiaru.

MOTIVÁCIA

Stred leta som trávil na dovolenke v Grécku. Bol utorok 24.7.2021. Krátky popoludňajší oddych na izbe a ovládač, ktorým som aktivoval televízor, naštartovali niečo, čo mi doslova **vyrazilo dych** – a nielen v ten deň.

Zábery z olympiády boli vtedy úplne prvé, ktoré som z Tokia videl. Prebiehalo **finále streľby zo vzduchovej pištole na 10 metrov**. Zlato nakoniec získal Javad Foroughi, striebro Damir Mikec a bronzovú medailu Wei Pang. Tá súťaž, o ktorej som poriadne ani nevedel, že existuje, ma **pritiahla ako magnet** a už nepustila. Vnímal som pištole, terče, postoje, výzor strelcov, výsledky, kamenné tváre, dramatično. Všetko bolo pre mňa nové a niečím **fascinujúce**.

Vtedy som nahlas povedal, že **v Paríži by som chcel byť** už ako strelec aj ja. Nevyhol som sa počudovaniu a úsmevom manželky, ktorá to pripisovala „novomládeneckej“ pojašenosti človeka po päťdesiatke. Neodradilo ma to, hoci som netušil, či to vôbec možné je. V ten deň začala moja **strelecká cesta**.

PREKVAPENIA A AKO SOM TO SKORO VZDAL I.

Chuť a nadšenie boli, ale **ako na to**. Najskôr som **pátral** po nejakom streleckom zväze. Aj som web [SSZ \(Slovenský strelecký zväz\)](#) našiel, no v spleti pre mňa úplne nových informácií a neznámych pojmov a skratiek som sa jednoducho stratil – a to, čo som hľadal ako nováčik, som nenašiel.

Asi by som to aj vzdal (prvýkrát), ešte som sa však spýtal googlu „**ako sa stať strelcom**“. No a na prvej pozícii mi ponúkol „Reprezentačné kritériá – pardini.sk“ a na štvrtej „... strelecké info | STRELCI STRELCOM“. Obe stránky boli prepojené.

A tu sa začal strelecký príbeh až neuveriteľne rozvíjať. Na pardini.sk/som-zaciatocnik/ som využil možnosť spýtať sa zásadnú vec, no veľmi som v odpoveď nedúfal. Tá však prišla, a to už o hodinu, čo ma povzbudilo a udržalo v príbehu.

POD KRÍDLAMI STRELCA

„Je nejaké vekové obmedzenie pre reprezentáciu, pre vzduchovú pištoľ na 10 m, napríklad pri veku 55 rokov? Musí byť strelec v nejakom športovom klube, aby nazbieral potrebné umiestnenia a výsledky pre repre? A čo by ste poradili začiatočníkovi :) motivovanému OH?“

Toto boli otázky, ktoré ma po zodpovedaní alebo nezodpovedaní mali zastaviť, alebo posunúť bližšie k palebnej čiare. Udialo sa to druhé. Prišla **edukácia na vysokej úrovni**, empatická, otvorená, priama, aktívna, a už vôbec to, že prebiehala, bolo nečakané. Zahryzol som sa do toho.

VEĽA OTÁZOK, PIŠTOĽ NA VRABCE A KRST OHŇOM

Zaujímalo ma všetko možné, čím strieľať, čo vlastne vidí strelec keď mieri na terč, ako je to so súťažami, nomináciami, kedy a kde sa strieľa, ako to všetko funguje a, samozrejme, čo všetko k tomu treba. **Veľmi veľa neznámeho**. Pod inštruktážou Petra, ktorý má **viac ako 30-ročné strelecké skúsenosti**, som sa však do streleckého obrazu dostával viac a viac.

Jednou z tých dôležitejších vecí a takých tých „chlapských“ a rukolapných bola tá, **z čoho strieľať**. Predtým som ako laik pátral na trhu po niečom, z čoho takí športovní strelci strieľajú – žiaľ, nezistil som to presne. Išiel som teda po svojej osi, a tak jedna z prvých vecí, ktorú som s Petrom konzultoval bola, že som zvažoval kúpu českej ALFA SPORT pištole. Dostal som dve usmernenia. Že pištoľ musí **spĺňať kritériá** a že je fajn sa zamyslieť, **či má ísť o hobby streľbu na záhrade, alebo o športovú streľbu**, pri ktorej je vhodné, ak človek trénuje už s profesionálnou zbraňou. Rozhodol som sa ísť tou druhou cestou.

A tak som dostal informácie, aké pištole na súťažiach rezonujú. **Steyr, Morini, Walther** a sem-tam **Pardini**. Odporúčaná mi bola pištoľ **STEYR LP10**, ktorá vraj významne predbehla svoju dobu. A aj som o nej vážne uvažoval, avšak o „jazdenke“ – predsa len, všetko chce svoj čas. Peter dokonca zistil, že jedna je na predaj.

Obrázok 1. STEYR LP10 (Zdroj [Julianayoung](#) at [English Wikipedia](#))

A potom prišiel krst. Využil som ponuku pozrieť sa na streľby **na SAV-ke** (kultová strelnica Slovenskej akadémie vied) v Bratislave. Okrem pozorovania guľových strelieb a toho, ako to chodí na palebnej čiare, som tiež zažil **krst ohňom**. Peter priniesol aj vzduchové pištole a zariadil možnosť zastrieľať si na terče.

Stál som **prvýkrát na palebnej čiare**, držal v rukách športovú pištoľ, videl terče pre VzPi (vzduchovú pištoľ) zo vzdialenosti 10 metrov a prvýkrát som zo športovej pištole strieľal. Samozrejme som predtým dostal patričné školenie. Povedal som si, že teraz sa ukáže, **či v sebe niečo mám**. A buď ma to povzbudí, alebo odradí. Na jednom z prvých terčov po zoznámení sa s pištoľou, po miernej úprave spúšte a pažby sa mi podarilo umiestniť **sedem rán zo siedmich do čierneho**. Dodnes nechápem ako. Ostatné série už také presné neboli, ruka nebola navyknutá na kilovú záťaž. Ten terč mám odložený – ak by ho nebolo, možno by bolo všetko inak.

Obr. 2. Jeden z prvých výsledkov strelieb

Na túto moju prvú streleckú skúsenosť sa nepodarilo zabezpečiť STEYR LP10, a tak som strieľal Petrovou [PARDINI K12](#) a K10. Priamo tam sme sa telefonicky dozvedeli, že LP10 na predaj nebude z dôvodu jej poruchy.

Moje nadšenie, skúšobné streľby a Petrova pomoc ma teda utvrdili v tom, že do toho idem.

PADLO ROZHODNUTIE A BOLO TREBA DOVÝBAVU

Voľba pištole padla na [PARDINI K12](#). Dôvodov som mal viac. Nielenže sa mi s ňou podarilo „dobré“ strieľať, ale **páčila sa mi, operatívny servis** považujem za veľkú praktickú výhodu, a aj jej cena je pre začiatočníka prívetivejšia. Keď som si pre ňu išiel, vzal som aj manželku, ktorá bola veľmi prekvapená, že to myslím vážne a tak rýchlo, no bol som rád, že ma podporila. Bolo to štrnásteho augusta. No a potom prišlo na ostatné potrebné veci, bez ktorých sa vystreliť nedá.

Obr. 3. Pardini K12

Už len taká **tlaková fľaša na plnenie kartaší**, optimálne na 300 barov, sa stala trochu problémom, pretože sa vypredali. Peter mi však požičal jednu zo svojich a potom sa mu podarilo zabezpečiť novú 7-litrovú, ktorú dal aj natlakovať. Posunul mi aj kontakt na firmu, ktorá v mojom okolí takéto fľaše plní. **Lapač striel** som pre začiatok zvolil taký základný, ihlanovej konštrukcie, ktorý plne postačoval. Okúsil som vtedy na SAV-ke aj **iris clonu** na okuliaroch a bol som prekvapený, ako dokáže pomôcť zaostriť – a tak o nej uvažujem aj ja. **Terče ISSF** (17 x 17 cm) používané pri súťažiach a **diabolky** (kaliber 4,5 mm) sú samozrejmosťou. A po tom, čo som si na záhrade a v dome vybral vhodné miesta so vzdialenosťou palebnej čiary od terča 10 metrov a umiestnil lapač s terčom do výšky 140 cm, som bol pripravený začať doma trénovať.

UČENIE SA BYŤ STRELCOM

Vlastne, ešte som nebol pripravený kompletne. Na jednej strane som mal hardvér (pištoľ a výbavu), no k tomu chýbala aj potrebná **veľká dávka teórie**, bez ktorej je nemožné nastaviť sa správne a nerobiť chyby už od začiatku. Nasmeroval ma Peter, dostal som **množstvo rád skúseného strelca, ako i odporúčania**, čo si naštudovať. Nejaké podklady a knihy nájdete aj [na stránke SSZ](#).

Bez toho to nejde, keďže **strielanie je proces minimálne ôsmich fáz**, pričom v každej sa dá urobiť niekoľko chýb:

1. Postojová poloha
2. Úchop pištole
3. Vizuálna stránka – nastavenie výhľadu – okuliarov
4. Ovládanie dýchania
5. Zamierenie
6. Sústreďenie sa
7. Ovládanie spúšte
8. Čo po výstrele

Medzi odporúčaniami Petra bola aj **knihá Rangara Skanakera** – v českom vydaní má názov **Sportovní střelba z pistole**, ktorú už mám vo svojej knižnici. Nájdete ju v [PDF aj na stránke SSZ](#). Napriek jej veku ju považujem za veľmi užitočný základ pre každého začiatočníka.

Dôležitou hneď na úvod bola **prvá domáca úloha** od Petra, **týkala sa postoja**. Ten, ak sa zvládne, umožní mať telo pri streľbe nastavené prirodzene tak, že pri mierení na terč so zavretými očami nielenže ruka smeruje na terč, ale je zarovnaná aj muška s cieľníkom. Nacvičuje sa to postupne

s ladením úchopu a postoja a píše sa o tom aj v spomínanej knihe. Je to dôležité preto, aby telo nemalo tendenciu vracat sa niekam inam a vychyľovať tak smer výstrelu.

Treba tiež definovať, **ktorým okom mieriť** – má to byť oko dominantné, čo sa dá zistiť jednoduchým [testom](#). To stále nebolo pre začiatok všetko. Do témy patrilo aj odloženie druhej ruky, vhodné obutie, ovládanie nastavení pištole, sústredenie sa, korigovanie zraku, korigovanie nástrelov, úchop a úprava pažby, posilňovanie ruky (rúk), streľba nasucho a **mnoho ďalších tém**. Vydalo by to na samostatný článok – a nielen jeden (ak by sa niekde objavili, veľmi rád si ich prečítam). Ani ja som ešte neprešiel všetkými do detailov a možno sa tu zatiaľ vyjadrujem neodborne a určite nie v „streleckom žargóne“. Viem však, s kým sa poradiť.

Inšpirácia sa dá čerpať aj na internete. Už na spomínanom portáli [strelcom.sk](#) je možné v diskusných príspevkoch nájsť užitočné rady. Pre streľby zo vzduchovej pištole existuje na YouTube tiež množstvo zaujímavých záznamov z finálových streľieb. Napríklad ten s [Jurajom Tužinským](#), ktorý sa v tomto roku stal majstrom Európy. Je možné nájsť tam aj rady pre strieľanie. Mňa napríklad zaujala indická škola, sledujem úspechy mladého strelca [Saurabha Chaudharyho](#) a zaujímavé mi prídu takisto rady od [Hemanta Jadhava](#).

TRÉNING A AKO SOM TO SKORO VZDAL II.

Základné veci som mal teda naštudované a **začal som strieľať**. Bol som rád, ako rýchlo som sa dostal k tomu, že už môžem trénovať a strieľať **pre radosť a tiež, aby som niečo dokázal**. Veď na začiatku bola nielen fascinácia týmto športom, ale aj nejaké ambície.

Nešlo však všetko tak ľahko ako dovtedy. Poloha tela pri streľbe mi spôsobovala nepríjemné bolesti v driekovej oblasti a lekári mi vzhľadom na môj stav pokračovať veľmi neodporúčali. A to nebola jediná diagnóza, ktorá mi v streľbe prináša obmedzenia. V hlave nastal **boj medzi zdravím a entuziazmom** byť strelcom. Bol tuhý a dlho bola remíza.

Nedokázal som sa však vzdať niečoho, čo ma zaujalo tak silno, **a tak som strelcom zostal**. To, čo som musel upraviť a prehodnotiť, nebol len strelecký postoj, ale aj ambície – tie by logicky mali byť nižšie, keďže toho tréningu bude pomenej. Nechcel som to len tak vzdať a potom si to vyčítať. **Podstatná je radosť zo streľby**.

POĎAKOVANIE

K strelectvu som sa trochu priblížil ešte zmlada. Mali sme doma vzduchovku a môj otec aj dedko boli vášnivými poľovníkmi. V rodine sme sem-tam usporadúvali malé strelecké súťaže, kde som zistil, že nielen ja, ale aj moji súrodenci sú na tom so streľbou celkom dobre.

Odvtedy uplynulo veľa rokov a možno si plním nejaký detský sen, ktorý som si uvedomil až toto leto v Grécku. Papierovým strelcom začiatočníkom, registrovaným v SSZ už som. Keď som uvažoval o **streleckom klube** (čo je potrebné k tomu, aby bolo možné stať sa členom SSZ a zúčastňovať sa súťaží) a v mojom okolí sa mi nepodarilo nájsť funkčný klub so strelnicou, prišlo mi logické prejaviť vďačnosť značke **Pardini a jej klubu**. Som teda jeho hrdým členom, hoci len veľmi krátko.

Veľká vďaka patrí Petrovi zo [strelcom.sk](#), ktorý sa ma ujal, hoci ma nepoznal, a aktívne ma viedol na streleckej ceste. Vážim si aj to, že po tom, ako mi otvoril dvere do streleckého sveta a ukázal možnosti, nechal ma rozhodovať samého. Klobúk dole, Peter, mal som asi šťastie a prial by som ho aj ostatným začiatočníkom.

Obr. 4. www.strelcom.sk

Takáto podpora, alebo v nejakej inej vhodnej forme, by svedčala aj Slovenskému streleckému zväzu. Inštitúcii, ktorej, dúfam, ako prvej záleží na tom, aby získavala a nestrácala nových strelcov. Veď čo ak budúci olympijský víťaz chodí po Slovensku a ešte ani netuší, že bude strelcom. Verím preto, že **podporu** od zväzu pocítia aj začínajúci strelci.

Moje meno je Roman, vykročil som do sveta športovej streľby, avšak ako nováčika ma čaká ešte **veľa práce**. A keďže som zistil, že nie je také jednoduché sa v tom spočiatku orientovať, rád by som i ja pomohol začínajúcim strelcom. Aj preto vznikol tento článok, ktorý isto **povie viac nováčikom** ako ostrieľaným harcovníkom.

Ak zvažujete alebo máte v začiatkoch otázky, z mojich skúseností už viem, že na strelci@strelcom.sk vám **určite odpovedia, a to primerane** vašim aktuálnym streleckým znalostiam. Ak by ste mali otázky priamo na mňa, tak na kleman@renaco.sk ma určite zastihnete.